

Recepcja i oddziaływanie tekstów kultury - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Recepcja i oddziaływanie tekstów kultury
Kod przedmiotu	09.2-FiPIP-RiOTK- 20
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Leszek Jazownik, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zasadniczym celem zajęć jest ukazanie wybranych problemów recepcji i oddziaływania tekstów kultury z punktu widzenia różnych dziedzin wiedzy, w szczególności zaś: a/ logiki i metodologii nauk (budowa logiczna i wartość poznawcza interpretacji humanistycznej), b/ literaturoznawstwa/ filmoznawstwa/ teatrologii („język” poszczególnych dzieł sztuki i sposoby jego oddziaływania), c/ kulturoznawstwa (kulturowe uwarunkowania odbiorczego uczestnictwa w praktyce artystycznej), d/ socjologii (zagadnienia tzw. socjologii odbioru) oraz e/ psychologii (psychologiczne mechanizmy recepcji i oddziaływania utworów artystycznych). Zjawiska recepcji literatury próbuje się rozpatrywać zarówno na płaszczyźnie synchronicznej, jak też na płaszczyźnie diachronicznej (problemy historycznej zmienności sposobu odbioru dzieł sztuki).

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

1. Odbiór dzieł sztuki jako przedmiot badań interdyscyplinarnych.
2. Kultura – uczestnictwo w kulturze – uwarunkowania uczestnictwa.
3. Dzieło literackie jako środek oddziaływań na odbiorcę.
4. Źródła skuteczności oddziaływań utworu literackiego na odbiorcę – płaszczyzna świata przedstawionego.
5. Źródła skuteczności oddziaływań utworu literackiego na odbiorcę – płaszczyzna językowo-stylistyczna.
6. Perswazyjny charakter tekstu literackiego. Retoryczne środki oddziaływań.
7. Recepcja i oddziaływanie dzieł malarskich.
8. Widz w przestrzeni teatru.
9. Odbiór dzieła filmowego.
10. Oddziaływanie filmu.
11. Wpływ dzieł sztuki na emocje odbiorców.
12. Kategorie estetyczne a odbiór dzieł sztuki.
13. Pojęcie i budowa logiczna interpretacji humanistycznej. Dwa typy interpretacji humanistycznej: historyczna i adaptacyjna.
14. Problemy wartościowania i oceny dzieł sztuki.

Metody kształcenia

dyskusja, pokaz, prezentacja multimedialna

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student dysponuje uporządkowaną wiedzą na temat rozwoju badań nad odbiorem dzieł literackich	KEP1_W17	- aktywność w trakcie zajęć - bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
student potrafi samodzielnie: - wskazywać podstawowe środki perswazyjne wykorzystywane przez autorów dzieł literackich; - wyodrębniać różne style odbioru	KEP1_U13	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - kolokwium	Ćwiczenia
student rozumie: - podstawowe mechanizmy odbioru i źródła skuteczności oddziaływań utworów literackich; - sposoby wpływania dzieł literackich na emocje czytelników; - odmienność sposobów funkcjonowania odbiorców w kulturze oralnej, piśmiennej oraz informatycznej; - zależność między kategoriami estetycznymi dzieł a sposobami ich oddziaływania na odbiorców	KEP1_W17	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - kolokwium	Ćwiczenia
student zna: - pojęcia: kultura literacka i uczestnictwo w kulturze; - budowę logiczną i typy interpretacji humanistycznej; - podstawowe kryteria wartościowania dzieł literackich	KEP1_W03 KEP1_W17	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - kolokwium	Ćwiczenia
student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego oraz doskonalenia własnych umiejętności.	O.1.3.K01	aktywność w trakcie zajęć	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

aktywny udział w zajęciach, zaliczenie kolokwium

Literatura podstawowa

- Głowiński M., *Dzieło wobec odbiorcy: szkice z komunikacji literackiej*, Kraków 1998.
- Godzic W., *Film i psychoanaliza: problem widza*, Kraków 1991.
- Hausbrandt A., *Widz, /w:/ idem, Elementy wiedzy o teatrze*, Warszawa 1982.
- Jazownik L., *Wyzwolić moc lektury. Aksjologiczno-dydaktyczny sens dzieła literackiego*, Zielona Góra 2003.
- Kmita J., *Z metodologicznych problemów interpretacji humanistycznej*, Warszawa 1971.
- Kognitywna teoria filmu. Antologia przekładów*, red. J. Ostaszewski Kraków 1999.
- Ostaszewski J., O widzu myślącym, „Kultura Współczesna”* 1994 nr 2.
- Przybysz P., *O naturze emocji towarzyszących odbiorowi sztuki. Dynamiczne i sytuacyjne podejście do emocji estetycznych*, "Estetyka i Krytyka" 2017, nr 3
- Rusinek M., *Retoryka obrazu. Przyczynek do percepcyjnej teorii figur*, Gdańsk 2012.
- Smuszkiewicz A., *Retoryka współczesnej polskiej powieści historycznej dla dzieci i młodzieży*, Poznań 1987.
- Zimnica-Kuzioła E., *Widz teatralny - typologia odbiorców sztuki scenicznej i ich dyskursów*, „Acta UniversitatisLodziensis. Folia Sociologica” 2001 nr 29.

Literatura uzupełniająca

- Adamczyk W., *Psychologiczny model widza kinowego*, Bielsko-Biała 2005.
- Badanie widowni filmowej. Antologia przekładów*, red. K. Klejsa, M. Saryusz-Wolska, Warszawa 2014.
- Carroll N., *Filozofia horroru albo paradoksy uczuć*, Gdańsk 2004.
- Elsaesser T., Hagener M., *Teoria filmu: wprowadzenie przez zmysły*, Kraków 2015.
- Hendrykowski M., *Obraz filmowy jako dzieło sztuki, „Przestrzenie Teorii”* 2003, nr 2.
- Koprowska T., *Recepcja przekazu literackiego i jego adaptacji telewizyjnej: różnice interpretacji oraz zapamiętywania treści*, Warszawa 1987.
- Kowalewicz K., 1993, *Teatr i odbiorca. Przygotowanie do teorii odbioru przedstawienia teatralnego*, Łódź. 1993.

8. Lorenc I., *Świadomość i obraz: studia z filozofii przedstawienia*, Warszawa 2001.
9. Markiewicz H., *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1984.
10. Pavis P., *Słownik terminów teatralnych*, przekł. S. Świontek, Warszawa 1998.
11. Piekarski R., *Problem wartości poznawczych literackiego i filmowego dzieła sztuki*. Gdańsk 1993
12. *Retoryka i badania literackie : rekonesans*red. J. Z. Lichański Warszawa 1998.
13. Skowronek B., *Ciało, emocje, rozum – raz jeszcze o mechanizmach odbioru filmu*, „AnnalesUniversitatisMariae Curie-Skłodowska” 2017.
14. Ślebarska Katarzyna. *Wpływ filmu na odbiorcę - angażowanie procesów poznawczych widza*, /w:/*Psychologiczna praca z filmem*, red. M. Brol, A. Skorupa, Katowice 2014.
15. Wunenburger J.-J., *Filozofia obrazów*, przekł. T. Stróżyński, Gdańsk 2011.
16. Zeidler-Janiszewska A., *Miedzy melancholią a żałobą. Estetyka wobec przemian w kulturze współczesnej*, Warszawa 1996.
17. Zimnica-Kuzioła E., *Światła na widownię. Socjologiczne studium publiczności teatralnej*, Łódź 2003.

Uwagi

Przedmiot obowiązkowy w ramach specjalizacji pisanie kreatywne

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 30-10-2020 12:01)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ